

A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 2018. december 7-i ülése ^{7.}... számú napirendi pontja

Beszámoló a Tolna Megyei Értéktár Bizottság 2018. évi II. féléves munkájáról

Előterjesztő: Dr. Say István, a Tolna Megyei Értéktár Bizottság elnöke

Előadó: Dr. Say István, a Tolna Megyei Értéktár Bizottság elnöke

Az előterjesztést előzetesen tárgyalta a Területfejlesztési és Koordinációs Bizottság.

Tisztelt Közgyűlés!

A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény, valamint annak végrehajtási 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelete alapján az országban a legelső között megalakult és immár hatodik esztendeje működő Tolna Megyei Értéktár Bizottság a jogszabályban rögzített, egyedülálló módon gyakori beszámolási kötelezettségének eleget téve 2018. II. félév végi beszámolójában is több eseményről és eredményről tud számot adni, annak ellenére, hogy az eltelt félév alatt maga a Bizottság mindössze egyetlen hivatalos ülést tartott.

A Bizottság döntései értelmében az év végére a Megyei Értéktárba emelt értékek száma újabb 13 értékkel gazdagodva összesen 418-ra rúg (az értékek településenkénti jegyzékét lásd az 1. mellékletben). Tolna megye ezzel a hazai megyék sorában a legelőkelőbb eredményt mutatók közé tartozik.

Köszönhető ez annak is, hogy megyénk 109 települése közül immár 63 (összesítő térkép a 2. mellékletben) vállalta a törvény megjelenése óta, hogy valamilyen formában részt vállal az értéktári tevékenységben, és ennek következtében számos városunk és községünk illetékes bizottságai vagy megbízott szervezetei is folyamatos értékfeltárást végeznek. (Miközben az sem hallgatható el, hogy a korábban pozitív döntést hozó települések jó egy harmadában a működés csak időleges, ami viszont nem tér el az országos helyzet jellemzőitől) Örömteli fejlemény, hogy a közelmúltban Bikács és Szedres községek csatlakozása tovább lendítette előre a megyei eredményeket.

Miközben elmondható, hogy Tolna megye keleti és nyugati része közel fele-fele arányban részesedik a mozgalomban szerepet vállaló települések körében, ez a tény keleten a teljességhez mind jobban közelítő helyzetet takar, a részvételből kimaradó

9

települések jóval nagyobb hányada viszont a három kisközséges nyugati járásban található (lásd a 3. melléklet adatait, illetve a 4. melléklet jegyzékét).

A törvény szerinti 8 kategóriában szereplő értékek típus szerinti megoszlása jelentős aránytalanságokat mutat (lásd az 5. melléklet adatait). A megyei értékek valamivel több, mint fele az épített környezet kategóriájába tartozik (a megye műemlékeinek szinte teljes körben való értéktárba emelése tekintetében Tolna megye országosan egyedülálló eljárást mutat), és eközben nagy mértékű – az egyébként létező – kulturális örökség körébe tartozó értékek helyi felterjesztéseinek elmaradása. Továbbá ugyancsak szerény a turisztikai és gasztronómiai értékek szakszerű feltárása.

Bizottságunk a Megyei Önkormányzati Hivatal – országosan példaértékű – közreműködésével a vizsgált időszakban két kezdeményezéssel is előre kívánja lendíteni az arányok egészségesebbé tételét. A közoktatási intézmények 5-8., illetve 9-13. évfolyamos diákjai részére immár hagyományosan meghirdetett értékvetélkedő a jelen oktatási idényben a népművészeti értékeket célozza meg, amelyek tekintetében akár az alkotó ágakat, akár a folklór ágakat tekintve megyénk országosan kiemelkedő jelentőségű. Bízunk benne, hogy diákjaink jóvoltából ebben az időszakban is számos kiemelésre méltó jó javaslatot, értékes felterjesztést kapunk. A vetélkedő mellett ugyancsak az oktatási szférában élni kívánunk a végzős középiskolások 50 órás közösségi szolgálati kötelezettségében rejlő lehetőséggel is. Az érintett szakoktatásban résztvevő tanulók értékfeltárásba való bevonása biztosítaná a gasztronómiai értékeink széles körben való feltárását. A szakszerűség garantálása érdekében a kezdeményezés koordinálására megnyertük Kovács János mesterszakácsot.

A vetélkedő felkészítő és érdemi szakaszainak eredményes bonyolítására jelentős projekt-támogatással rendelkezünk, amely az Alsó-Siómente 8 községe által benyújtott pályázatnak köszönhető. Szintén ennek a pályázati támogatásnak a jóvoltából van lehetőség a korábbi öt kötetes (a megyei értékeket bemutató) színes és több-nyelvű kiadványsorozatunk folytatására, ugyanis időközben megközelítette a 120-at az előző kiadás során kimaradt értékek száma. Utóbbi tekintetében említésre méltó, hogy Paks város kezdeményezésére és finanszírozásában előrehaladott szakaszába érkezett a Paksi járás megyei értékeit a jelenlegi állapot szerint bemutató kötet külön kiadása, amelynek előkészítésében a Bizottságunk közreműködését is biztosítottuk.

Pályázati támogatásból valósul meg a megyei honlapunk – folyamatban lévő – továbbfejlesztése is.

Miközben a Hungarikum Bizottság döntései alapján Tolna megyének növekvő számú értéke szerepel a kiemelt nemzeti értékek körében, egyelőre továbbra sem büszkélkedhetünk a megyénket egyedileg közvetlenül érintő hungarikummal. Ebben a tekintetben reményt keltő, hogy immár négy körben is zajlik megfelelő

felterjesztések előkészítése (Sárköz népművészete, szekszárdi borok, pincefalvak, rézveretes szügyhám), továbbá bízunk abban is, hogy kiemelt nemzeti értékeink közül is léphet előrébb a közeljövőben valamelyik.

Tolna megye értéktári tevékenységének hosszú távú biztosítékát nem csupán a megyei vezetés nagyfokú elkötelezettsége és a Megyei Önkormányzati Hivatal illetékes irányítói, illetve munkatársi háttérmunkája garantálja, hanem velük együtt Bizottságunk hatékony kapcsolata és együttműködése a Nemzeti Művelődési Intézet Tolna Megyei Irodájával, annak szakmai munkatársaival. Kezdeményezésükre jött létre az a havi rendszerességgel összejövő megyei hungarikum klub, amelyben közel tucatnyi település bizottsági munkájában érintett személy ismereteinek bővítéséhez is jelentős bizottsági közreműködést nyújthatunk. Ezeken az alkalmakon a résztvevőknek lehetősége volt végiggondolni, mi a szerepe és a sorsa közösségeik értékeinek, elemezték az értékképzés és -kezelés mikéntjét, a hungarikum -mozgalom jogszabályi hátterének és környezetének, vagy az értékfeltárás módszereinek, jó gyakorlatainak megismerésére is volt lehetőség.

Határozati javaslat:

A Tolna Megyei Önkormányzat Közygylésének .../2018. (XII. 7.) közgyűlési határozata a Tolna Megyei Értéktár Bizottság munkájáról szoló beszámoló elfogadásáról

A Tolna Megyei Önkormányzat Közygylése a magyar nemzeti értékek és hungarikumok gondozásáról szoló 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés c) pontja alapján a Tolna Megyei Értéktár Bizottság 2018. évi II. félévi munkájáról szoló beszámolót elfogadja.

Felelős: Fehérvári Tamás, a Közygylés elnöke

Határidő: azonnal

Szekszárd, 2018. november 28.

**dr. Say István
a Bizottság elnöke**

**A Tolna Megyei Értéktár jegyzéke
2018. II. félév végén**

*(Megjegyzés: Több érték kapott több kategóriába való párhuzamos besorolást is,
ezek csak egyszer, a meghatározóbb helyükön szerepelnek!
Ugyanígy több érték köthető több településhez is,
ezek csak egyszer – a felterjesztő településnél – szerepelnek!)*

VÁROSOK (11)

1. Szekszárd (42)

- **Épített környezet:** Római katolikus plébániatemplom – Római katolikus plébánia – Szentháromság-szobor – Szent János és Pál kápolna – Római katolikus kálvária-kápolna és stációk – Római katolikus iskolaépület – Zsinagóga – Vármegyeháza – Vármegyeházi romkert – Városháza – Wosinsky Mór Megyei Múzeum – Ferenc Kórház – Augusz-ház – Babits Mihály szülőháza – Krenmüller-ház – Tisztartói ház – Kamarás-ház – Nagyvendéglő – Szegzárd Szálló – Fogadó – Nedelkovics-tanya – Bogár-tanya – Présházak – Gemenci Millenniumi Pavilon (24)
- **Kulturális örökség:** Sallangokkal díszített rézveretes szügyhám – Bíró Annamária munkássága – Dr. Németh Pálné Parrag Julianna munkássága – Steig István munkássága – Tamás József munkássága – Nepp Dénes munkássága – Dr. Hollós László gombakutató életműve – Garay János irodalmi munkássága – Mattioni Eszter művészeti munkássága – Mészöly Miklós írói munkássága (10)
- **Agrár- és élelmiszergazdaság:** Szekszárdi történelmi borvidék és borai – Szekszárdi bikavér – Szekszárdi kadarka – Szekszárdi kékfrankos – Szekszárdi márc (5)
- **Turizmus és vendéglátás:** Petrits Mézeskalács Múzeum (1)
- **Természeti környezet:** Gemenci Erdő, Duna-Dráva Nemzeti Park – Gemenci gím (2)

2. Bátaszék (25)

- **Épített környezet:** Római katolikus templom – Cikádor apátsági romkert – Római katolikus plébánia – Szentháromság-szobor – Segítő Szűz Mária kápolna – Kálvária-kápolna – Szent Orbán kápolna és őstölgyek – Nepomuki Szent János kápolna – Szent Flórián-szobor – Református imaház – Városi Könyvtár épülete – Városháza – Uradalmi épület – Számvevőség – Tájház és gyűjteményei – Mező-féle kúria (16)
- **Kulturális örökség:** Dr. Hermann Egyed István munkássága – Virágvasárnapi passiójáték – Csanády-gyűjtemény – Zádor Jenő életműve – Géza-nap (5)
- **Ipari és műszaki megoldások:** Bátaszéki Ipartestület tevékenysége – Vasútállomás épülete – M6-os autópálya alagútláncolata – Türr István-híd (4)

3. Bonyhád (27)

- **Épített környezet:** Evangélikus templom – Evangélikus lelkeszlak – Evangélikus iskola és tanítólakás – Majosi evangélikus templom – Római katolikus templom – Római katolikus plébánia – Szentháromság-szobor – Kálvária-kápolna – Ermel-Vojnits-mauzóleum – Lodományi római katolikus templom – Református templom – Ózsinagóga – Izraelita szeretetház és maceszsütőde – Ispotály – Perczel-kúria (Perczel u. 9.) – Perczel-kúria (Perczel utca 11.) – Perczel kúria (Perczel u. 44.) – Alsóbörzsönyi Perczel-kúria – Nunkovits-Honig-ház (Völgységi Múzeum) – Rinaldi-ház – Műemlék lakóházak (Perczel u. 2., 4. és 18.) (21)
- **Kulturális örökség:** Fábián Mártonné Korondi-Kásler Balbina munkássága – Lőrincz Aladárné Molnár Vilma munkássága – Bukovinai székek élő népművészete – Csobányolás (4)
- **Agrár- és élelmiszergazdaság:** Magyar tarka szarvasmarha (1)
- **Ipari és műszaki megoldások:** Bonyhádi zománcáru és zománcedény (1)

4. Dombóvár (15)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom – Szentháromság-szobor – Szent Flórián-szobor – Dombói várrom – Kossuth-emlékmű – Pál-ház (6)
- *Kulturális örökség:* Fekete István Múzeum – Kaposmenti hímezés – Balásy Gyula munkássága – Ujvári Lajos festőművész munkássága – Tinódi Lantos Sebestyén életműve (5)
- *Agrár- és élelmiszergazdaság:* Magyar Rapszódia desszert család – Rákóczi János munkássága és a Rákóczi-túrós (2)
- *Egészséges életmód:* Gunarasi gyógyvíz és termálfürdő (1)
- *Sport:* Dombóvári olimpiakonok (Buzánszky Jenő, Rózsa Norbert) sportteljesítménye (1)

5. Dunaföldvár (17)

- *Épített környezet:* Belvárosi római katolikus templom – Római katolikus ferences templom – Ferences rendház – Nepomuki Szent János kápolna – Szent Rókus kápolna – Szentháromság-szobor – Református templom – Református parókia – Görögkeleti templom – Kálvária – Műemlék lakóház (Béke tér 1.) – Vár (12)
- *Kulturális örökség:* Csepeli István munkássága (1)
- *Ipari és műszaki megoldások:* Beszédes József-híd (1)
- *Turizmus és vendéglátás:* Dunaföldvári vásár (1)
- *Természeti környezet:* Dél-Mezőföld Tájvédelmi Körzet, Oláh-völgyi törpemandulás (1)
- *Egészséges életmód:* Dunaföldvári gyógyvíz és termálfürdő (1)

6. Gyöngyös (7)

- *Épített környezet:* Református templom – Evangélikus templom – Magyary-Kossakastély – Szabatonpusztai tehénistálló (4)
- *Kulturális örökség:* Gyöngyös környéki svábhímezés – Német nemzetiségi tájház – Kiss József német nemzetiségi magángyűjteménye (3)

7. Nagymányok (2)

- *Épített környezet:* Római katolikus plébánia – Nepomuki Szent János szobor (2)

8. Paks (38)

- *Épített környezet:* Szentháromság-szobor – Jézus Szíve római katolikus templom – Római katolikus (Makovecz-) templom – Szent Vendel kápolna – Szent Rókus és Sebestyén kápolna – Újtemetői római katolikus kápolna – Kálvária temetőkápolna – Dunakömlődi római katolikus templom – Református templom – Evangélikus templom – Műemlék lakóház (Anna utca 17.) – Erzsébet Nagy Szálloda – Bazársor – Cseh-Vigyázó-kúria (Városi Múzeum és gyűjteményei) – Szeniczey-kúria – Korniss-kúria – Műemlék lakóházak (Deák u. 7. és 7/a) – Novák-kúria – Kurcz-kúria – Szeniczey-ház – Daróczy-kúria – Műemlék lakóház (templom tér 6.) – Rosty-kúria – Műemlék lakóház (Kossuth u. 2.) – Lussonium romkert (25)
- *Kulturális örökség:* Paksi Képtár – Roger Schilling Fúvószenekar – Nemzetközi Gastroblues Fesztivál – Paksi Digitális Archívum és retro képgyűjtemény (4)
- *Ipari és műszaki megoldások:* Paksi Atomerőmű Tájékoztató és Látogató-központ (és Atomenergetikai Múzeum) – Magyar atomenergetikai szaktudás (2)
- *Agrár- és élelmiszergazdaság:* Paksi pincefalú és dunakömlődi pincesor (1)
- *Természeti környezet:* Paksi Ürge-mező – Paksi tarka sáfrányos – Paksi löszfal – Duna-part (4)
- *Egészséges életmód:* Paksi gyógyvíz és termálfürdő (1)
- *Sport:* Paksi olimpiakonok (Abay Nemes Oszkár, Kovács Antal és Kozmann György) sportteljesítménye (1)

9. Simontornya (8)

- *Épített környezet:* Római katolikus ferences templom – Ferences rendház – Szentháromság-szobor – Református templom – Vár – Vár műemléki környezete – „Nagyház”, Helytörténet Háza (7)
- *Kulturális örökség:* Könyvne Szabó Éva bördíszműves munkássága (1)

10. Tamási (17)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom – Rozália kápolna – Henyei kápolna – Mária-szobor – Evangélikus templom orgonája – Eszterházy-vadászkastély – Würtz Ádám szülőháza (7)
- *Kulturális örökség:* Iglice Népdalkör – Markovics Gábor munkássága – Würtz Ádám művészeti munkássága – Túrmezei Erzsébet életműve (4)
- *Ipari és műszaki megoldások:* Rittinger-féle tutyiműhely – Cserénygáti vízimalom (2)
- *Természeti környezet:* Gyulaji dóm – Gyulaji erdő – Pacsmagi tavak (3)
- *Egészséges életmód:* Tamási gyógyvíz és termálfürdő (1)

11. Tolna (19)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom – Római katolikus plébánia – Kálvária-kápolna – Szentháromság-szobor – Mözsi római katolikus templom – Szent Sebestyén szobor – Nepomuki Szent János szobor – Festetics-kastély (8)
- *Kulturális örökség:* Verseggy Ferenc munkássága – Mözsi Szabó István képzőművészeti és népművészeti munkássága – Mözsi viselet – Garay Ákos munkássága – Martinek József munkássága – Tolnai képfestő műhely (6)
- *Ipari és műszaki megoldások:* Selyemgyár és ipartörténeti gyűjtemény – Selyemgubóraktár (2)
- *Agrár- és élelmiszergazdaság:* Tolnai Borvidék és borai (1)
- *Természeti környezet:* Tolnai Holt-Duna – Mözsi Kapszeg-tó (2)

KÖZSÉGEK (52)

12. Alsónána (2)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom – Evangélikus templom (2)

13. Alsónyék (2)

- *Épített környezet:* Református templom (1)
- *Kulturális örökség:* Tájház (1)

14. Bába (10)

- *Épített környezet:* Római katolikus plébániatemplom – Szent Vér Kegytemplom – Nepomuki Szent János szobor – Református templom (4)
- *Kulturális örökség:* Tájház – Halászház – Dér Józsefné Stigler Teréz munkássága – Fekete Gólya Ház – Bábai Szent Vér kegyhely (5)
- *Ipari és műszaki megoldások:* Fagázás szivattyútelep (1)

15. Bikács (4)

- *Épített környezet:* Evangélikus templom (1)
- *Természeti környezet:* Ökör-hegy – Kistápei láprét – Kistápei Zichy-kastély parkja (3)

16. Bogyszló (12)

- *Épített környezet:* Református templom (1)
- *Kulturális örökség:* Bogyszlói népviselet – Bogyszlói népzenei hagyományok – Józsa Bálintné Tamás Julianna munkássága – Orsós Kis János munkássága – Streer Tamás munkássága – Streer Tamásné Horváth Mária munkássága – Hajdu Józsefné Bajusz Lídia munkássága (7)
- *Ipari és műszaki megoldások:* Sió-torkolati árvízkapu – Szent László-híd (2)

- *Agrár- és élelmiszergazdaság:* Bogyiszlói paprika (1)
- *Természeti környezet:* Bogyiszlói orchideás erdő (1)

17. Bölcse (8)

- *Épített környezet:* Református templom – Református iskola – Római katolikus templom – Szent András-pusztai kápolna – Szent András-pusztai Szakách-kastély és melléképületei (5)
- *Kulturális örökség:* Bölcseki kőtár és víz alatti régészet (1)
- *Agrár- és élelmiszergazdaság:* Pincefalu (1)
- *Természeti környezet:* Bölcseki nőtábor (1)

18. Csibrák (1)

- *Épített környezet:* Jeszenszky-kastély (1)

19. Decs (19)

- *Épített környezet:* Református templom úriasztal-terítőjével és teljes szószéki készletével – Görög-szói római katolikus Mausz-kápolna (2)
- *Kulturális örökség:* Sárköz népművészete (szövés, hímzés, gyöngyfűzés, viselet) – Sárközi tájház – Ács Istvánné Kovács Erzsébet munkássága – Bali Istvánné Pusztai Éva munkássága – Békás Jánosné Medgyesi Mária munkássága – Farkas Lászlóné Pál Erzsébet munkássága – Fehér Lászlóné Gregority Katalin munkássága – Fülöp Ferenc munkássága – Kovács Józsefné Kun Sára munkássága – Oláh Istvánné Berekei Éva munkássága – Perity Mihályné Kukucska Mária munkássága – Széles Józsefné Renkecz Erzsébet munkássága – Tóth Jánosné Kovács Sára munkássága – Fodorné László Mária munkássága – Decsi Hagyományörző Férfikórus munkássága – Czákó Gábor írói munkássága – Decsi Kiss Jánosné munkássága (16)

20. Döbrököz (1)

- *Épített környezet:* Várrom (1)

21. Dúzs (1)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom (1)

22. Értény (1)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom (1)

23. Fácánkert (2)

- *Épített környezet:* Kunffy-kastély (1)
- *Ipari és műszaki megoldások:* Szeszgyár (1)

24. Felsőnyék (5)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom – Hajdani római katolikus plébánia – Református templom – Deák-pince (4)
- *Természeti környezet:* Kolláti-rét (1)

25. Grábóc (3)

- *Épített környezet:* Görögkeleti szerb templom – Görögkeleti szerb apácakolostor (2)
- *Kulturális örökség:* Grábóci szerb ortodox búcsú (1)

26. Györe (1)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom (1)

27. Györköny (5)

- *Épített környezet:* Evangélikus templom (1)

- *Kulturális örökség:* Tájház – Tolnai Lajos írói munkássága – Györkönyi német nemzetiségi hagyományőrző füzetek (3)
- *Agrár- és élelmiszergazdaság:* Pincefalu (1)

28. Harc (2)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom (1)
- *Agrár- és élelmiszergazdaság:* Brill pálinkaház és pálinkái (1)

29. Hőgyész (8)

- *Épített környezet:* Apponyi-kastély és parkja – Magtár – Római katolikus templom – Zsinagóga – Tisztartói lak – Lichtenstein-kastély – Csicsói római katolikus templom (7)
- *Természeti környezet:* Hőgyézi erdők (1)

30. Iregszemcse (3)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom – Kálvária-kápolna – Viczay-kastély (3)

31. Izmény (2)

- *Épített környezet:* Evangélikus templom (1)
- *Kulturális örökség:* László László prímás tevékenysége (1)

32. Kajdacs (2)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom – Sztankovánszky-mauzóleum (2)

33. Kalaznó (1)

- *Épített környezet:* Evangélikus templom (1)

34. Kisszékely (3)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom (1)
- *Természeti környezet:* Barátok tava – Kisszékely környéki erdők (2)

35. Kistormás (1)

- *Épített környezet:* Evangélikus templom (1)

36. Kisvejke (1)

- *Agrár- és élelmiszergazdaság:* Völgyégi Zamatos gyümölcslevek (1)

37. Kölesd (7)

- *Épített környezet:* Református templom és parókia – Kismegyeháza, Ulánus laktanya és istálló (2)
- *Kulturális örökség:* Borjádi Petőfi emlékműves – Kölesdi Képtár és Látásmozgalom – Kölesdi fehérhímezés – Kölesd és Siménfalva értéktári együttműködése (4)
- *Ipari és műszaki megoldások:* Borjádi Sörét-torony (1)

38. Kurd (2)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom (1)
- *Természeti környezet:* Kurdi fiallócsiga-lelet (1)

39. Lengyel (6)

- *Épített környezet:* Szent Flórián-szobor – Apponyi-kastély – Apponyi-borpince – Majorsági épületek (4)
- *Kulturális örökség:* Őskor-történeti lengyeli kultúra (1)
- *Természeti környezet:* Lengyel-Hőgyézi erdők (1)

40. Madocsa (5)

- *Épített környezet:* Református templom (1)
- *Kulturális örökség:* Seregi István munkássága – Boldog István munkássága – Földesi János munkássága (3)
- *Természeti környezet:* Szlavón tölgyes (1)

41. Magyarkeszi (2)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom (1)
- *Ipari és műszaki megoldások:* Gizella hengermalom (1)

42. Medina (10)

- *Épített környezet:* Görög keleti szerb templom – Református templom – Római katolikus kápolna – Apponyi-kúria (4)
- *Kulturális örökség:* Medinai szerb szokások és hagyományok – Kőszegi testvérek népi hangszerei – Medinai zenészdinasztia hagyományai – Bartina Zenekar – Szabóné Gáncs Tünde népdalénekes munkássága – Szabó József népzenei munkássága (6)

43. Möcsény (2)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom – Zsibriki német telepesház (2)

44. Mucsi (2)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom a Szent Valerius-ereklyével – Szent Flórián-szobor (2)

45. Nagydorog (5)

- *Épített környezet:* Református templom a szégyenkővel és Sztárai-kehellyel (1)
- *Kulturális örökség:* Stockinger Artúr munkásságára és hagyatékára épülő Kalap és Sipka Múzeum – Gebauer-freskó (2)
- *Agrár- és élelmiszergazdaság:* Magyar díszposta galamb (1)
- *Természeti környezet:* Szenesi-legelő (1)

46. Nagykónyi (1)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom (1)

47. Nagyszékely (1)

- *Épített környezet:* Református templom (1)

48. Nak (1)

- *Egészséges életmód:* Széles Lajos munkássága és a Naksol (1)

49. Ócsény (5)

- *Épített környezet:* Református templom (1)
- *Kulturális örökség:* Egyed Mihályné Dévai Julianna munkássága – Werner Andrásné Tóth Katalin munkássága – Bogár István munkássága – Tájház (4)

50. Pálfa (2)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom (1)
- *Kulturális örökség:* Illyés Gyula felsőrácegresi szülőhelye és első iskolája (1)

51. Pincehely (3)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom – Nepomuki Szent János-kápolna (2)
- *Kulturális örökség:* Pillés vidék (1)

52. Pörböly (2)

- *Természeti környezet:* Gemenci Ökoturisztikai Központ (1)
- *Kulturális örökség:* Pörbölyi Népdalkör tevékenysége (1)

53. Regöly (3)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom – Somolypusztai templomrom (2)
- *Kulturális örökség:* Régészeti leletegyüttes: földvár és halomsír (1)

54. Sárpilis (3)

- *Épített környezet:* Református templom (1)
- *Kulturális örökség:* Gy. Bóli János munkássága – K. Kovács János munkássága (2)

55. Sárszentlőrinc (6)

- *Épített környezet:* Evangélikus templom – Hajdani evangélikus gimnázium – Alsópépusztai római katolikus kápolna (3)
- *Kulturális örökség:* Petőfi emlékház – Lázár Ervin emlékház – Lázár Ervin írói munkássága (3)

56. Sióagárd (6)

- *Kulturális örökség:* Tájház – Sióagárdi viselet és hímzés, Hímzésmúzeum – Szabadi Mihály írói munkássága – Király Anna munkássága – Finta Mihályné szöttek gyűjteménye (5)
- *Agrár- és élelmiszergazdaság:* Leányvári pincefalu (1)

57. Szakály (1)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom

58. Szedres (5)

- *Épített környezet:* Kajmádpusztai Balogh-(Illés-)kastély – Apátipusztai római katolikus kápolna (2)
- *Kulturális örökség:* Bezerédj Amália munkássága (1)
- *Természeti környezet:* Sáfrányos legelő – Szedresi Ős-Sárvíz (2)

59. Tengelic (8)

- *Épített környezet:* Jeszenszky-kastély – Gindly-Benyovszky-kastély – Gindly-Benyovszky-kúria – Bernrieder-kastély – Schell-kastély – Csapó-kastély és parkja – Középtengelici római katolikus kápolna (7)
- *Természeti környezet:* Pókbangós Bárányi-rét (1)

60. Tevel (4)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom – Szent Rókus-Szent Rozália-kápolna – Tizennégy Segítő Szent-kápolna – Kovácsi római katolikus templom (4)

61. Tolnanémedi (1)

- *Épített környezet:* Református templom (1)

62. Váralja (2)

- *Épített környezet:* Református templom (1)
- *Természeti Környezet:* Kelet-Mecsek Tájvédelmi Körzet (1)

63. Závod (3)

- *Épített környezet:* Római katolikus templom – Római katolikus plébánia – Szent Flórián-szobor (3)

**Az értéktári tevékenységet folytató Tolna megyei települések térképe
2018. II. félév végén**



A Tolna megyei értéktári tevékenységből
2018. II. félév végéig
kimaradó települések járásonkénti számban és arányban

(keretelve a több műemléki és/vagy védett természeti értékkel gazdag települések,
 árnyékolva a 2000 fősnél népesebb települések)

<u>Bonyhádi járás:</u>	(14 - 56%)	APARHANT BÁTAAPÁTI BONYHÁDVARASD CIKÓ FELSŐNÁNA KAKASD KÉTY	KISDOROG KISMÁNYOK MÓRÁGY MUCSFA MURGA NAGYVEJKE ZOMBA
<u>Dombóvári járás:</u>	(11 - 69%)	ATTALA CSIKÓSTÖTTÖS DALMAND GYULAJ JÁGÓNAK	KAPOSPULA KAPOSSZEKCSŐ KOCSOLA LÁPAFŐ SZAKCS VÁRONG
<u>Paksi járás:</u>	(4 - 27%)	DUNASZENTGYÖRGY GERJEN	NÉMETKÉR PUSZTAHENCSE
<u>Szekszárdi járás:</u>	(2 - 12%)	SZÁLKA	VÁRDOMB
<u>Tamási járás:</u>	(14 - 44%)	BELECSKA DIÓSBERÉNY FÜRGED KESZŐHIDEGKÚT KOPPÁNYSZÁNTÓ MISZLA NAGYSZOKOLY	OZORA !!! PÁRI SZAKADÁT SZÁRAZD UDVARI ÚJIREG VARSÁD
<u>Tolnai járás:</u>	(1 - 25%)	FADD	

MEGYE ÖSSZESEN (48 - 44%)

A Tolna Megyei Értéktár 2018. II. félév végi jegyzékének járások szerinti összesítője

Sorszám	Járás	Teljes településszám	Értéktáras településszám	Épített környezet	Kulturális örökség	Ipari és műszaki megoldások	Agrár- és élelmiszer-gazdaság	Turizmus és vendéglátás	Természeti környezet	Egészséges életmód	Sport	Összesen
1.	Bonyhádi	25	11	41	7	1	2		2			53
2.	Dombóvári	16	5	9	5		2		1	2	1	20
3.	Paksi	15	11	59	18	3	4	1	12	2	1	100
4.	Szekszárdi	17	15	61	63	6	7	1	5			143
5.	Tamási	32	18	47	10	3			7	1		68
6.	Tolnai	4	3	10	11	5	2		3			31
Összesen		109	63	227	114	18	17	2	30	5	2	415

A Tolna Megyei Értéktár 2018. II. félév végi jegyzékének kategóriák szerinti összesítője

Sorszám	Település	Épített környezet	Kulturális örökség	Ipari és műszaki megoldások	Agrár- és élelmiszer-gazdaság	Turizmus és vendéglátás	Természeti környezet	Egészséges életmód	Sport	Összesen
1.	Szekszárd	24	10		5	1	2			42
2.	Bátaszék	16	5	4						25
3.	Bonyhád	21	4	1	1					27
4.	Dombóvár	6	5		2			1	1	15
5.	Dunaföldvár	12	1	1		1	1	1		17
6.	Gyönk	4	3							7
7.	Nagymányok	2								2
8.	Paks	25	4	2	1		4	1	1	38
9.	Simontornya	7	1				3	1		8
10.	Tamási	7	4	2						17
11.	Tolna	8	6	2	1		2			19
12.	Alsónána	2								2
13.	Alsónyék	1	1							2
14.	Báta	4	5	1						10
15.	Bikács	1					3			4
16.	Bogyiszló	1	7	2	1		1			12
17.	Bölcske	5	1		1		1			8
18.	Csibrák	1								1
19.	Decs	2	17							19
20.	Döbrököz	1								1
21.	Dűzs	1								1
22.	Ertény	1								1
23.	Fácánkert	1		1						2
24.	Felsőnyék	4					1			5
25.	Grábóc	2	1							3
26.	Györe	1								1
27.	Györköny	1	3		1					5
28.	Harc	1			1					2
29.	Hőgyész	7					1			8
30.	Irgszemcse	3								3
31.	Izmény	1	1							2
32.	Kajdacs	2								2
33.	Kalaznó	1								1
34.	Kisszekely	1					2			3
35.	Kistormás	1								1
36.	Kisvejlke				1					1
37.	Kőlesd	2	4	1						7
38.	Kurd	1					1			2
39.	Lengyel	4	1				1			6
40.	Madocsa	1	3				1			5
41.	Magyarkeszi	1		1						2
42.	Medina	4	6							10
43.	Mócsény	2								2
44.	Mucsi	2								2
45.	Nagydorog	1	2		1		1			5
46.	Nagykónyi	1								1
47.	Nagyszékely	1								1
48.	Nak							1		1
49.	Ócsény	1	4							5
50.	Pálfa	1	1							2
51.	Pincehely	2	1							3
52.	Pörbölly		1				1			2
53.	Regöly	2	1							3
54.	Sárpilis	1	2							3
55.	Sárszentlőrinc	3	3							6
56.	Sióagárd		5		1					6
57.	Szakály	1								1
58.	Szedres	2	1				2			5
59.	Tengelic	7					1			8
60.	Tevel	4								4
61.	Tolnanémedi	1								1
62.	Váralja	1					1			2
63.	Závod	3								3
Összesen		227	114	18	17	2	30	5	2	415